

UJ CIMBORA

Az Uj Cimborá Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HAROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LASZLO MARCELLA

AZ UJ CIMBORA VIRÁGOSKERTJÉBŐL

Dr. Ney Pál ügyvéd leánykája:
Zsuzska, IV. el. o. t.
Oradea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

APRÓSÁGOK — TÁRKASÁGOK

TOBORZÓ.

A nyár a toborzás ideje. A gyermekek gyakran vannak együtt. Ilyenkor lehet legjobban megnyerni kinek-kinek kis barátját, barátnőjét egy új kis cimborának. Toboroznak is fáradhatatlanul az ügyes cimborák. Annál nagyobb az örömünk, amikor látjuk, hogy a toborzás fontos munkájában részt óhajtanak venni a felnőttek is. Az elmúlt szám toborzó hírei közé egy kis hiba csuszott be. Kenderessy Miklóská Turda Halmagyi Imrét szerezte meg új kis cimborának, Bartha Ilonka Turda pedig Deák Erzsikét Turda, Istvánffy Évike és Elly Oradea Benedek Babát nyerte meg új kis cimborának, Szentpétery Bálint Mereurea Ciuc pedig ifj. Tódor Jánost Mereurea Ciuc.

BENEDEK ELEK EMLÉKSORAIBÓL

A folyó viz lassan folydogál,
Szép csendesen foly, soha meg nem áll,
Mossa a partot, merre elhalad,
Lásd, munkát végez, habár nem szalad.

KIADÓHIVATAL POSTAJA

Az elmúlt héten a következők előfizetését nyugtázzuk köszönettel Kovács Sanyi Loco 20, dr. Tanódy Klára Loco 50, Szabó Márta Turda 50, Pakci Otília Loco 50, Szabó Márta Turda 50, Nagy Bandi és Pista Turda 50, Gr. Bély Margit és Miklós Dicsőánmartin 100, Róth Gyula Loco 50, Sallak Pista és Kafó Loco 50, Labud Andriška Alba-Iulia 100, Unit. elemi iskola, Firtanusz (dr. Váry Albert előfizetése, Cluj) 200, Istvánffy Elli és Évike, Oradea 100, Schwartz Ferkó Oradea 200, Stief László Cluj 50, Deák Margit Turda 50, Napközi Otthon Ploiesti 100, Halmagyi Imre Turda 50, Keresztes Attila Turda 50, Ney Bandi Oradea 100, Rosinger Pali Gintja 50, Jánossy Magda Cluj 100, Teutsch Ilyke Cluj 50, Gyalay Korpos Gyula Cluj 100, Adám Dénes 50, Weress Zsófia 300, Bányay Karsai 200, Liceumi elemi isk. 200, Kóvér Olga és Ida Mihai Vitázul 100, Refezár Iby 100, Pereky Éva Turda 50, Fischer Lajos Loco 50, Friedmann Gyurka 20, Moskovits Sára 50, Balogh Anti 17, Wenter József 17, Simo Mária Dej 100, Mészáros Imre Loco 25, Body Sanyi Loco 25, Bartha Zsiga 17, Fodor Péter Oradea 100 Lei.

CSALÁDSZÖVETSÉGÜNK.

Br. Jósika Gábor, Turda. Jól esett érdeklődése kis lapunk munkája iránt. Bizony az életünk nem rózsás, szinte erőnfelüli teljesítményt kell tennünk, csupán az életbenmaradásunkért. De ez nem szegi kedvünket. Mindig vannak, akik utjainkon mellénk szegődnek és szívvél-szóval, bátoritással, elismeréssel új erőre, új munkára ösztönöznek bennünket. Örömmel irtuk Családszövetségünk tagjai közé.

Kenderessy Lajosné, Turda. Sok ilyen lelkes asszonyszívre volna szükségünk, akik ennyi megértéssel, ennyi szeretettel tudnak dolgozni az erdélyi gyermekekért. Örömmel irtuk Családszövetségi tagjaink közé.

KERTÉSZKEDJÜNK KIS CIMBORÁK.

Julius... A nyár hónapja. Most már minden virág teljében virágzik. A rózsák illatát messze viszi a szél. Julius elején nyílnak a violák, a tűzpiros muskátlik és szalviák, a kerti szarkaláb, a kékbojt, az oroszlánszaj, a szegfűk szebbnél szebb fajtái; már június végén széttárják kelyhüket a napnak, a kicsi báránycák — piros, fehér, rózsaszín, lila és sárga színekben. A fiú gyermekek kedvence virága ez a kedves kicsi futó virág, amely színes szőnyegként fog be udvart, kertet. Ahol megtelepszik, ott többé sohasem kell vetni, magától is kel. Ugyszintén a petunia.

Julius elején kell elvetni a harangvirág magvaeszkait is. Ez is két nyári növény. Az idén vetjük, jövőre nyílik. Julius a nefelejts vetési ideje is, el ne felejtsetek. Felporhanyított, előző este megöntözött földbe kell vetni a magvaeszkákat, így hamarabb kikelnek.

Úgyes fiúk, nem felejtettétek-e el a szikfi meg a hársfavirág gyűjtését?

Háta bársony, hasa vászon, szeme pilla, farka villa. Mi lehet az?

*

Ki tud mindennap láb nélkül felkelni?

DAL A BUZARÓL.

Tavaszi szellőben
 Ring a buza selyme . . .
 Pitypalaty! Pitypalaty!
 Dalol a fűrj benne.

Érjen be a buza
 Szép arany kalásza
 Legyen a világnak
 Kenyere, kalácsa!

Jusson a kenyérből
 Árvának, szegénynek,
 Zengjen a szívében
 Pitypalatyos ének!

Graza János.

Bezárulnak az iskola kapuk

Mégegyszer szól a csengő hangja, még egyszer szól a tanító — a gyermekek kipirult arcában, fénylő két szemében ott ég az évvégi vizsga minden izgalma.

Igy vizsga idején tűnik ki, hogy gazdálkodott kiki az idejével. Mire fordította, komoly munkára e, vagy csak haszontalanságra. Csak végig kell nézni így vizsga alkalmával az arcokon — rögtön meg lehet tudni, ki milyen munkát végzett évközben. Vannak, akik félrenéznek — restelkedve, szinte még maguk előtt is. Ezek a szánom-bánomosok, akik százszor is elismélik magukban: óh jaj — miért is nem használtam fél jobban az időmet, mért is nem figyeltem jobban a tanítóm szavára. De hiába azt az elégtelent számtamból, meg azokat a csuf elégségeseket ebben az évben már ki nem törölni senki a bizonyítványból.

Vannak aztán magabizó, ragyogó szemű, mosolygó arcocskák is, akik a jól elvégzett munka tudatában néznek szembe mindenkivel. Ezek nemcsak, hogy jó bizonyítványt visznek haza, de kitüntetésül példaadásul még jutalmat is kapnak.

Az idén olyan szerencsés lehetett a szerkesztő néni, hogy négy város vizsgáján hallgathatta meg a vizsgázó kis cimborákat.

Oradean, Clujon (az unitárius, szász, evangélikus, református és katolikus iskolákba járó gyermekeket), Turdán és Satu-Marén. Mondhatni sehol sem vallott szegyént a kis cimborákkal. Szépen, értelmesen és bátran adták tanujelét tudásuknak.

A vizsga után következő szüendő pihenése azonban nem hanyélest és lustálkodást jelent. Csupán erőgyűjtést a következő évre. Ezt az erőt pedig a napfényen, levegőn való mozgás, munka adja meg. Torna, sport, kirándulások, kertészkedés. A kertészkedés a legegészségesebb testedző munkák egyike. De ugyanilyen hasznos a háztartási munkákkal való foglalatosság. A kis leányok különösen felhasználhatják a nyári vakációt, hogy édesanyjuk mellett megtanuljanak egyet-mást a háztartás teendőiből.

Azon kell igyekezni, hogy minden kis cimborára jól használja fel a nyári szünidejét.
Szerkesztő néni.

Éjjel az őserdőben

Elbeszéli egy Délázsiaiában élő magyar testvérünk.
(Folytatás.)

Igen, ha már elérjük a moikok utját, akkor túl leszünk a nehezen a dolognak, mert csupán az ut lesz előttünk. Igaz, hogy ez az ut nem valami széles, de mégis csak ut. És ha két oldalt vannak is fák, de az uton mincsenek és minden akadály nélkül lehet előre menni. Az autó sajnos, nem jöhet nagyon közel hozzánk, mert több patak állja az utját, de ha minden jól megy, úgy dél felé mégis elérjük.

A beszélgetést a belépő Iráni zavarta meg, aki szinte meglepődött azon, hogy a még egy félórával ezelőtt eszméletlenül fekvő sebesült magához tért. A hindu egy nagy gözölgő résztalet tartott a kezében, amit óvatosan tett le a padlóra. Azután óvatosan közeledett a beteg felé és mélyen meghajolt a fekhelye előtt.

— Jó estét Iráni, köszönt vissza Mr. Barreau, sejtettem mindjárt, hogy te sem lehetsz messze, mikor Mr. Hongot magam mellett láttam. Köszönöm tenéked is, hogy megmentettétek az életemet, ami már csak egy hajszálon függött.

— Uram, nem nekünk kell ezt megköszönni, hanem mondj köszönetet a Te Istenednek, mert Ő vezetett minket a nyomodra. Igaz Hong?

Hong igenlőleg bólintott, de megjegyezte:

— Iráni, nem szabad beszélni hagyni Barreau urat, mert még nagyon gyöngé és ne trécseljünk el az időt, mert a gyomrom már erősen figyelmeztet az éhségre és ne feledd el Iráni, hogy ez a te hibád, mert te voltál olyan nagylelkű, hogy a hangyákkal etetted meg a mai ebédünket. De annak dacára, hogy éhes volt előbb a barátját etette meg, akinek szemmeláthatólag jót tett a forró leves és alig, hogy Hong letette az üres eszét, a beteg már el is aludt. Elnyomta a fáradtság s a két napi szenvedés. Hong megkönnyebbülten sóhajtott fel és odaszólt az ágy lábánál guggoló hindunak:

— Most mi jövünk a sorra Iráni. És jóízűen elfogyasztották a párolgó főtt tyukot. Azután helyet csináltak maguknak különböző állatbőrökből és lefeküdtek. Hong pár pillanat

alatt elaludt. Iráni is legalább egy negyedóráig mozdulatlanul fekiidt, de azután felkelt és ki-osont az ajtón. Kint már leszállt a koromsötét éjszaka és nem lehetett semmit sem látni. A cölöpökhöz oda voltak kötve a megszelidített bivalyok, amiknek rossz szaguk volt és amik felett valóságos szunyogfelhő lebegett. Pár pillanatnyi szemlélődés után a hindu eloldozta a bivalyokat és megkötötte őket távolabb a háztól, hogy a szaguk és a sok szunyog ne zavarja az alvókat. Azután ő is visszament a házba és végigdülve a fekhelyén, reggelig meg sem mozdult. De alig kezdett virradni, már ismét talpon volt és mire Hong felébredt, már elvégezte a reggeli ájtatosságot és ott állt Hong előtt egy nagy tejjel teli csuporral a kezében, de nem soká maradt, mert újra kiment a benszülöttek közé, hogy hordágyvivőket fogadjon közülük. Hong meg óvatosan közeledett látva, hogy milyen nyugodtan alszik a beteg és csak pár pillanatig pihentette rajta a tekintetét, aztán megfordult és kezdte a thermos palackjait vizsgálni. Az egyik még félig volt rizspálinkával, de a másik teljesen üres volt és egészséges ivóvizet pedig nehéz találni egész Annámban. A legtisztábbnak látszó vízben is sok a bacillus, amelyek különböző veszedelmes betegségek csirait rejtették magukban. Hogy ne veszítsen sok időt, kiment és vizet kezdett keresni, amit nemsokára talált is. És mikor a hindu visszajött, vizet forraltatott vele, amit lehűtve beletöltöttek a kulacsba. Mindezzel elkészülve visszamentek a kunyhóba, ahol már a betegük ébren várta őket.

— Na hogy érzed magad? lépett hozzá Hong.

— Köszönöm a kérdésedet, meglehetősen, ha a karom nem fájna, semmi bajom sem lenne, felelt vigan Mr. Barreau.

— Iráni gondoskodott nálad friss bivalytejéről. Idd ki és induljunk.

Miután, a sebesült jóízűen kiürítette a tejes köcsögöt, Hong és a hindu ráfektették egy, a

moiok által hozott kényelmes hordágyra, aminek vászonnefedele védte a beteget a nap sugarai ellen. Ezt a hordágyat négy ember vitte és olyan elmésen volt megszerkesztve, hogy a benne fekvő beteg alig érezte a vívők rázását.

Miután Hong kifizette a falu biráját, utra keltek. Az utjuk minden akadálytól mentes volt. Hamarosan elérték a moi-okhoz vezető utat és aztán ezen az uton haladtak előre és végül elérték az utolsó patakot, aminek a tulsó oldalán meglátták a várakozó autót. Az autó mellett ott állt az annamita soffőr és Barreauné asszony. El lehet képzelni szegény asszonyt, milyen boldogan hajolt a már elveszettnek hitt szeretőit férje fölé. A beteget elhelyezték az autóban és megindultak visszafelé, miután Hong bőségesen megjutalmazta a moi kíséretüket. Az asszony sürgető kérdéseire Barreau röviden elbeszélte azt a keveset, amit tudott, sajnos nagyon keveset tudott:

— Két napos menetelés után még semmi nyomát sem találtuk az elefántoknak, végre a harmadik nap reggelén megtaláltuk a csorda esapását az erdőben, nem messze a moi-ok falától. A nyomokat követve nem volt nehéz a csordát utólréznünk, de ugylátszik, megneszeltek bennünket, mert nagyon idegesek voltak, anélkül, hogy legeltek volna, kiszaggatták a fiatalabb fákat, letördelték az ágakat stb. Kevés habozás után, miután sikerült őket megközelítenem, kiszemeltem egy hatalmas példányt és lőttem. A lövés alig dördült el, már rajtam is volt az egész csorda, egy nagy elefántot láttam magam előtt, még azt éreztem csak, hogy megragadott az ormányával és felémelt a levegőbe. Azután nem emlékszem semmire. Mikor magamhoz tértem, szédülve láttam, hogy egy fán vagyok két ág közé beékelve, ahonnan nem tudtam szabadulni, mert az egyik karom nagy fájdalmat okozott és a másik meg alám volt szorulva, különben is minden erőm elhagyott és amint egy kissé megfeszítettem az erőmet, az eszméletem ismét elveszítettem. Többször magamhoz tértem, de mindég csak rövid időre. Nagyon sokat szenvedtem a hőségtől és a szomszúságtól. A kulacsom ott lógott a nyakamon, de egyik kezemet sem tudtam mozdítani. És így nem is ihattam.

Az éjszaka volt a legförtelmesebb. Körülvéve a sok állattól, azt hittem, hogy meg kell örülnöm. A végén aztán teljesen elveszítettem az öntudatomat és mikor magamhoz tértem, Hong barátunk jól ismert arcát láttam előttem. Kezdetben azt hittem, képzelődök, de aztán Hong beszélni kezdett és megszorította a kezemet és így tudtam meg, hogy megmenekültem.

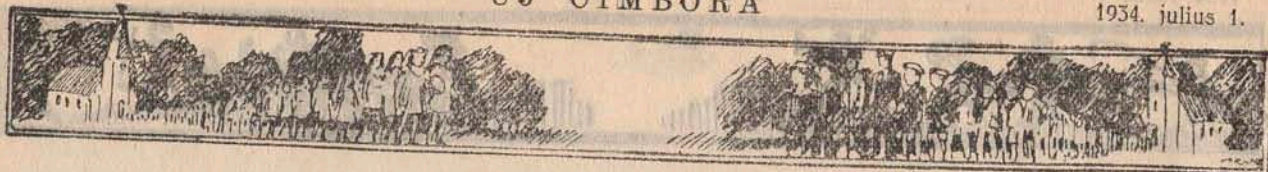
Barreauné asszony hálásan mosolygott Hongra és megszorította a kezét, de nem szólt semmit. Nem akarta, hogy a férje észrevegye a hangjáról, mennyire meg van hatva. Hong elkezdett másról beszélni és nem sokára megérkeztek a Barreaunék udvarára, ahol az annamita alkalmazottak kitörő lelkesedéssel fogadták a gazdájukat. Barreauné előre sietett, hogy meggyőződjön róla, hogy a szobalánya nem-e felledkezett meg valamiről. Pár pere múlva már az annamiták felhozták a gazdájukat a hindu felügyelete mellett és nagy vigyázva elhelyezték a kényelmes fehér ágyban. Barreauné megigazította a párnákat a férje feje alatt és mikor ezzel kész volt tünt csak fel néki, hogy nem látja Hongot sehhol. Kiszaladt a verandára, ahol Irániba ütközött.

— Hol van Hong? kérdezte a hindutól.

A hindu feleletül kinyújtotta a karját és az uton egy messze tűnő pontra mutatott. Hong kicsi citroenje volt és benne még fel lehetett ismerni Hong széles karimájú kalapját.

Hong eltávozott bucsu nélkül, mert nem akart köszönetet olyan dologért, amelyet barátjával és embertársával szemben az őserdő mélyén nem nagylelkűségnek, de kötelességének tartott.

RÁDIÓZIK NAGYANYÓ.

A széken ül Nagyanyó, fején fejhallgató,
A cigány szebbnél szebb régi nótát játszik.
Nagyanyó hallgatja, aztán nagyot ásít,
Álomtündér zárja le a szempilláit.
Álmodik nagyanyó szépet, nagyon szépet,
Petran.

Látja álmában a muzsikáló népet.
Arcáról eltűnnek lassan mind a ráncok,
Hej de szépen huzzák azok a cigányok!
És míg így a széken álmodik, szendereg,
Elsir — elnevet egy tovatünt életet.

Katona Jenő.

A gonosz kísértő

AZ ERŐSLELKŰ PALKÓ.

Egy ápriliségi délután egyedül üldögélt a szobában Palkó. Előtte a könyvei s füzetei. Készült a másnapi leckére.

Kinn a felhőtlen kék ég alatt boldog csi-csergéssel cikkáztak a madarak. S a napfény bujósckát játszott a kizöldült, lombruhába öltözött fák levelei között.

Palkó tanult-tanult szorgalmasan. Bár szeretett volna egyet végigfutni az udvaron, de erősen elhatározta magában, hogy amíg el nem készül a leckével, addig nem is áll fel a könyvei mellől.

(Lássuk! betartja-e a fogadást?)

Az ám! De jött az ördög, ez a gonosz kísértő, amelyik minden gyermeket megpróbál, hogy hajlik-e a rosszra, a csábításra. S ha hajlik? akkor a karmai közé kaparítja azt a szegény gyermeklelkét s többé ki nem engedi. Az ilyenekből lesznek a tolvaj, rabló, ölős emberek.

Brrr! . . . még rágondolni is rémes.

Most is jött a gonosz, alattomosan lopózkodva. Palkót akarta megkísérteni. Először mint aranyos napsugár jött s rákacagott a virágokra, a fákra. De azok megismerték s ijedten huzták össze magukat előle. Magukban így gondolták:

— Minket ugyan meg nem tévesztel gonosz kísértője, mert mi ismerjük a turpisságaidat, hogy nem az igazi napsugár vagy.

Sokan azonban nem ismerték meg, azt hitték az igazi napsugárral van dolguk.

A gonosz kísértő pedig az ablakig lopózko-

dott és bekacagott az ablakon s hívni kezdte ki Palkót.

— Fiúcska te itt ülsz? Mért nem jössz ki? Hagyd azokat az ostoba könyveket, jöjj ki és meglátod milyen pompásan fogunk játszani.

Palkó azonban okos volt, rögtön tudta, hogy ilyeneket neki csak a gonosz kísértő sughat s nem hagyta magát elesébitani, hanem így felelt a csalogató napsugaraknak:

— Mondhatom, hogy nálam rossz helyen jártok, engem ugyan el nem csábíthattok. Amig a leckémet meg nem tanulom, addig nem megyek ki játszani. Azután? Ha már mindent megtanultam, kész örömmel!

A gonosz azonban nem nyugodott meg. Ujra megpróbálta Palkót elesébitani a tanulástól. Egy zümmögő méhike képében jött vissza. Zimmetgett-zümmögött, mindig a füle körül röpködött Palkónak.

— Óh te kisfiú! Ha látnád most a rétet, a mezőt, milyen gyönyörű. Ezer és ezer virág nyílik szerte, mind más színű, még a patak is szívesen locog-fecseg velük. A faluból kijönnek a kis lányok s fehér lábacskáikat mosogatják a patak vizében. Jöjj velem! Megmutatom neked azt a helyet, ahol vadmézet lehet találni egy vén vadkörtefa odvában s a patakban a helyet, ahol legtöbb halat lehet fogni.

De Palkó most sem hagyta magát eltántorítani a tanulástól. Befogta mindkét fülét, hogy

ne is hallja a esábitó szavakat s tanult, irt tovább.

A gonosz kísértő valósággal méregbe jött:

— Kemény dió ez a kisfiu — gondolta s bosszusan mormolta:

— Megállj csak! Majd elesábitalak, én hiszen nem egy gyereket, se nem kettőt, de százat, meg ezret tanítottam én már meg a rosszra.

Harmadszor egy vén kintornás képében jött az ablak alá. Ott elkezdett muzsikálni valami fülbemászó, furcsa dallamu nótákat, hogy Palkót megzavarja a tanulásban.

— Mondd kedves fineska, mire való ez a nagy szorgalom? Este is megtanulhatod a leckét. Nem jobb lenne, ha előbb kijönnél? esábitgatta Palkót. Palkó azonban rá sem hederített. Sőt! Felkelt, bezárta az ablakot, hogy ne hallja a vén kintornás esábitgató muzsikáját.

A gonosz kísértő végre is belátta, hogy Palkó olyan kemény, erős lelkű gyerek, akit ugyan el nem esábitíthat a rosszra. Vállára vette hát kintornás muzsikáját, kopott, zsíros kalapját szemére huzta és mérgesen, nagy dörredummal otthagya Palkót. Elment keresni egy más gyermeket, akit majd talán könnyebben elesábitíthat.

(Vajjon talál-e ilyen gyermeket? . . .)

Palkó aztán nyugodtan tanult tovább. Mikor az utolsó szót leírta a füzetébe és már minden leckét könnyvélkül és szóhába nélkül tudott, akkor felállt az asztal mellől, szépen rendbe rakta a könyveit és akkor kiment játszani az udvarra.

Az igazi napsugarak milyen örömmel fogadták! Körülcirógatták az arcát, a haját, a ruháját. Az almafa helyeslően bólogatott koronájával és azt susogta:

— Ez már igen! Az ilyen gyermekeket én is kedvelem!

S Palkó ujjongva, boldog szívvél játszott, futkosott végig-hosszig a nagy udvaron, a kertben, egészen késő estig.

(Folytatása következik.)

Vajjon e két gyerek mit forgat fejében? Cirmos cica látszik az egyik kezében, Vagy hogy Pali, Miska most papucsot varrnak Mivel a Culi, Cirmos bálczni akarnak?

A LEGKEDVESEBB VIRÁGCSOKOR.

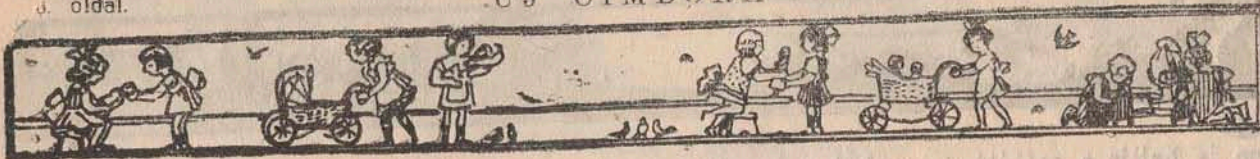
Egy kedves kicsi virágcsokor illatozik előttem az íróasztalomon, már harmadik napja. Mindennap ifriss vízbe teszem, vigyázok rája, hogy minél tovább gyönyörködhessek benne. A kertészkedő kis cimborák első virágaiból való ebben az esztendőben.

— Oh te Hajdu Zolika — nem sajnáltad letörni ezeket a virágokat? — teszek ugy mint-ha korholnám érte Zolikát, aki megmaradt ép fél lábán, hóna alatt a mankóval is ugy áll előttem, mint egy kis katona — de magamban büszke örömmel gondolok az én kicsi kertészeimre, akik már több mint egy éve ültetik Erdélyben a virágokat.

S éppen Zolikára a világért sem haragudnék.

Bizony most egy éve élet-halál között lebegett ez a gyerek. Mennyit aggódtunk érte! No de hál Istennek megmaradt s lám milyen ügyesen kertészkedik. Van abban a kis csokorban viola, sarkantyuvirág, kassai róza, még két szál bazsalikom is. Akármilyen van benne igen-igen kedves nekem ez a kicsi virágcsokor.

APÁM SIRJA

Közönyös utcákon, ködfátyolos délután,
Haladtam az apám koporsója után.

Katona koporsó! Ottan diszlett rajta
Kopottas csákója, öreg esata kardja.

Mig a trombiták a takarodót sirták,
Megálmodtam az én édesapám sirját.

Bárha ő elszállott a csillagos ködbe —
A csákó, meg a kard virrasszon fölötte.

S im készen áll a sir! S ott öröködik rajta
Bronz huszáresákója, nemes esata kardja.

Farkas Imre

A Brazíliai kígyóvadász

Perugi — bár Amerikát nem ő fedezte fel, — azért tartott magáról valamit.

— No-no, ha tehenem nincs is, meg kávéültetvényem, egy kis észbeli tehetségért azért nem megyek a vásárra, szokta mondogatni barátai előtt.

Sebastiano, a szabó, aki kevesebbet beszélt, annál többet dolgozott, meg-megfeddte Perugit az ilyen beszédek után.

— Ne bizd el magad Perugi, mert egyszer megjáród.

— Olyan nincs! mondta ilyenkor Perugi nagy kacagva.

Egyszer kezébe került a Brazíliai Tudósítónak egy száma.

— Nini, villant meg Perugi szeme. Ez nekem való hír — olvassa:

„Európába induló cirkusz mutatványozás végett brazíliai mérges kígyókat vásárol 1 és fél métertől 8 méterig, méterenként 100 dollár díjazással. — Na, ez nekem való! — rikkkantott örömben Perugi. Ha úgy megfizetik, érdemes kígyóra vadászni. Teszem fel, egy 5 méteres kígyóért mindjárt 500 dollárt kapnék. Ez pedig szép pénz — gondolta Perugi.

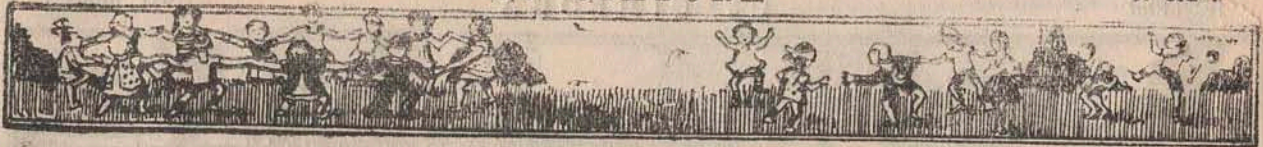
No a gondolatot tett követte. Mit esnált Perugi, mit nem, az örök titok marad ugyan, ő el nem árulta senkinek a terveit. Csak annyit lehet tudni, amennyit ez a kép elárul. Hogy egy kis fehér nyuszt bujtatott családelemeknek a hosszú üres és széles vashengerbe. S egy szikla mögé rejtőzve várta a

szerencsét. A nyuszi ugyan jobban szeretett volna kinn futkosni a mezőn, mintsem pecsenyévé válni, de a ballábára zsineg volt kötve éppen azért is, hogy el ne futhasson. Telnek mulnak az órák — nem történik semmi. A nyuszi már unja a dolgot. Perugi azonban hajthatatlan. S lám egyszerre meghajlik az egyik faág s egy kegyetlen hosszú kígyó tekeredik le róla. Van vagy hat méter,

ha nem több. Perugi ravaszul pislog: ez az én esetem. Számolgatja, méregeti szemével a kígyó hosszúságát. Testvérek közt is megért 500 dollárt. Egy kicsit mozgatja a spárgáját, hogy hadd mozogjon a családelek is, mindjárt jobban észreveszi a kígyó. Ahá, már észre is vette!

(Folytatjuk)

CSEVEGÉS TUDÓKA FERKÓVAL.

A pénzesutalványról.

— Mi ez a vonalozott papírlap édes apám? Az van ráírva „Mandat Postal“.

— Az fiam? Egy közönséges postautalvány, aminek a segítségével tetszésszerinti pénzösszeget lehet küldeni, tetszésszerinti helyre az országban.

— Édesapám hova akar most pénzt küldeni?

— A cluji Pasteurbe fiam. A kutyaharapás nem olcsó mulatság, én is ott voltam veled — ez sokba került, most küldjük el a fennálló tartozás utolsó részletét. Jó hogy eszembe jut, még az Uj Cimborának is tartozunk a juliusi negyedévi díjjal, azt is szépen kifogjuk egyenlíteni. Minthogy érdeklődtél a postautalvány iránt, meg foglak tanítani, hogy kell kiállítani a pénzes utalványt. Ugy, hogy ezentúl az Uj Cimbora előfizetése a te gondod lesz teljesen. A kis könyvelési füzetedből mindig meg tudod a lejárát idejét. A lejárát előtt két nappal szólsz, megkapod az előfizetési díjat, s a többit intézed magad. Nekem csak a feladóvéennyel számolsz be.

S vajjon a többi kis cimborák is maguk fogják kiállítani utalványaikat?

— Hát persze, amelyik nem pupák, vagy élnetelen az mind megtanulja s nem várja a szüleiére. Már I. gimnáziumtól kezdve szígyen lenne, ha valaki nem tudna kiállítani egy pénzesutalványt. De én biztosra veszem, hogy még a IV. elemisták között is lesz egy két ügyes eleven kis cimborá, akin nem fog ki ez a dolog.

— Hát figyelj ide, Ferkó — mi az első teendő. Itt van ez az üres nyomtatvány, rá van írva legfelül, hogy Mandat postal.

— Tudom édes apám — magyarul: pénzesutalvány.

— Most az a kérdés, hogy mennyi pénzt akarunk küldeni — negyedévit, félévit — 50 Leit, 100 Leit?

— Küldjünk egy félévit, édes apám.

— No jó, küldjünk egy félévit, akkor az előfizetés rendben lesz július 1-től december

31-ig. Hova írjuk ezt a 100 Leit? A Mandat postal alatti sorban ez áll: Pentru suma de Lei, magyarul: Lei összeg, ide beírjuk a küldött összeget, jelen esetben 100 Leit. A bani helyére vízszintes vonalkát teszünk, mert bant nem küldünk. Következik két, sűrű vonalakból álló sor. Ide beírjuk betűvel az összeget így: **Unasuta de Lei**; az üres helyet egy hosszú vonallal töltjük ki. Aztán jön a cím, kinek küldjük a pénzt. Jelen esetben: **Tek. Uj Cimbora szerkesztősége és kiadóhivatala Satu-Mare, P. Brătianu No. 9.** No most ahol ez van írva: Indicațiuni de serviciu, magyarul: szolgálati utasítás, ahol az összeg rovata van oda újra beírjuk a küldött összeget, jelen esetben 100 Leit, számmal, alája a sűrű vonalakból álló hosszú sorra betűvel ugyanezt az összeget, tehát: **Unasuta de Lei.** Az utalvány alján találod: „Adresa expeditorului“, magyarul: a feladó neve. Ide beírjuk a jelen esetben a te nevedet: Erdődi Ferenc I. g. o. t. (a lakhely, utca, házszám feltüntetésével). Baloldalt, ahol ez a szó van: Cupon, vagyis magyarul: szelvény, oda a Lei rovataba megint beírjuk a küldött összeget, jelen esetben 100 Leit, utána a két üres vonalra még egyszer a pénzfeladó, vagyis a jelen esetben a te nevedet. Az első oldallal meg is volnánk. Most fordítunk. Ahol ez van írva: am primit suma de Lei, magyarul: felvettem Leit, oda beírjuk most már negyed-szer a küldött összeget vagyis a jelen esetben a 100 Leit. A baloldalon, ha jól megnézed az utalványt egy kis keskeny üres helyet fogsz látni. Ide lehet néhány sort írni, hogy mettől-meddig küldöd az előfizetési díjat vagy más közleni valót.

Ezzel kész is a pénzesutalvány kitöltése. Ugye, hogy nem valami boszorkányos mesteriség, Ferkó fiam?

— Egyáltalán nem, édes apám.

— No látod? És tudod mi lesz ennek a haszna? Az új cimborák megtanulnak egy olyan dolgot, aminek a mindennapi életben is hasznát fogják venni, s egyben megtudják, hogy a kis ujságért járó előfizetési díjakat késedelmeskedés nélkül, pontosan a lejáratkor elküldjék.

AHOGY KIS MUNKATÁRSAINK IRNAK :

Közmondások — bölcs mondások.

I. Labud László, István és András, Alba-Iulia gyűjteményéből.

A törpe törpe marad, ha hegytetőn áll is.

Az az igazi ur, aki másra nem szorul.

A beérkezett pályázatok közül:

Kedves Szerkesztő néni!

„Föld alatt, föld felett“ c. nagy mesére elküldöm én is a pályázatomat.

Minden mesére jól emlékszem. Az első kötetben olvastam Szökőkut születését. A kisfiuval való megbarátkozását, a titkot, amelyet a kisfiura rábizott s amelyet az akaratlanul is, de álmában kibeszélt s így a pápaszemes urak elzárták a parkba vezető utat előle.

A második kötetben olvastam, hogy milyen utakon, kalandokon ment keresztül Szökőkut, hogy került a Cseppkőfigurák fogságába, milyen mesét hall Kőszénországról, véletlen találkozását a tizezeréves bála siető rokonokkal, a földrengést, amely ez alatt az idő alatt a föld felett lejátszódik, Szökőkut szomorúságát, amikor vissza akar térni szépséges mátkájához Hajnalhoz, de a feljáró ajtót a pápaszemes urak csupa gonoszszágból lezárják előtte. A földrengés után eltűnnek a pápaszemes urak s Szökőkut a föld alatt találkozik velük. Most visszaadhatná a gonoszságukat, de ő nem hogy bosszút állana, hanem még kisegíti őket a bajból. Huszonöt év múlva mégis csak sikerül Szökőkutnak visszajutni a parkba, ahol a hajdani kisfiuval, persze most már mint nagy emberrel találkozik össze. Most már nem haigatja tovább, hanem megtartja Hajnallal a lakodalmát.

Nekem a mesének a vége tetszik legjobban, amikor Szökőkut kisegíti a föld alól a pápaszemes urakat, akik pedig neki ellenségei voltak. Szökőkut jószívűségét látam belőle, aki a rosszat is jóval fizette vissza.

Kezeit csókolja:

Makó Tivadar, III. el. o. t.

A HÜSÉG.

Első közlemény.

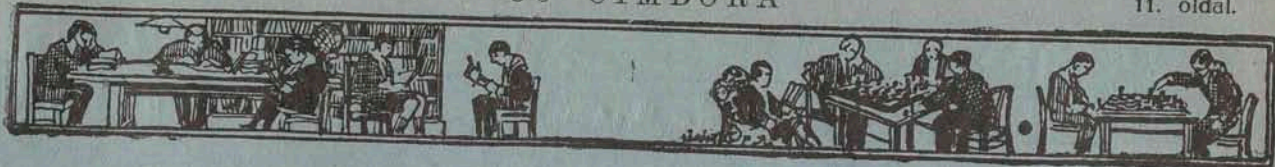
A május 27.-i Ref. Lorántffy Nőegylet műsoros előadására írta és felolvasta: **Debreczeni Ferenc IV. el. o. i.**

1933. nyarán egy vidéki városba kellett mennem. A vonat robogott. Egymás után maradtak el a falvak néha egy-egy város is. Az alföld hosszan nyuló lapálya látszott mindenfelé. Hirtelen egy falu kezdett kibontakozni a láthatáron. Az a falu, ahol át kellett szállanom. A vonat csak eddig állt, míg leszálltam róla. Az állomás előtt leültem egy padra. Néztem az aratókat, hallottam éneküket. Elfogott a vágy, hogy falun lehessenek.

Bementem tehát a faluba. Mindenütt csend volt, csak egy házból hallottszott mozgolódás. Beléptem, s köszöntem a felém ballagó gazdának. Szívesen fogadtak. Vendégszerető emberek voltak. Leültettek, kedvesen elbeszélgettünk. Később bejött egy 21—22 éves leány is. A bácsi körülvezetett a gazdaságban. Megmutatta lovait, szekerét, kocsiját. Mikor visszatértünk oszonnával kínáltak meg. Kitünő puha kenyeret és tejet adtak. Eldicselkedtek, hogy nekik olyan tehénük van, mely 21 éves és még mindig 10 liter tejet ad. Meg is mutatták. Meg kell adni szép állat volt. Elmondták a történetét is.

— Mikor a kislányunk megszületett — mondta a bácsi — akkor született ez a tehén is. Szépen nőtt mind a kettő, a leány és a borju is. Mikor egy éves lett, el akartuk adni, de mégsem adtuk el, mert nem volt jó ára és vártunk. Aminek később nagy hasznát is vettük, mert az anyja nem sokára beteg lett.

Amikor kitört a háború, engem is besoroztak. Nehéz szívvel hagytam itt családomat, mivel tudtam, hogy nincs kenyérkereső. De aztán jöttek levelek, melyekben tudtattak, hogy bár szűkösen, de megélnék és nagy hasznukra van a tehén is. Minden levelükben írtak róla és mikor egyszer véletlenül elfejtették, én aggódva kérdeztem meg, hogy nem beteg-e?

SZERKESZTŐI ÜZENET

Üzenjük nektek kis ciborák, hogy ha nyaralni mentek és azt akarjátok, hogy az újságot a nyaralóhelyeteken is megkapjátok, írjátok meg új címeteket s azt is, hogy mettől meddig maradtok ott. Épp így meg kell írni egy postai levelezőlapot, ha elkölözökdtök más ulcába vagy más városba.

Teleki Dezső, Collesli. Levélét elutazásom előtt kaptam meg. Amint az összegyűlt munkán túl leszek, hosszú levélben válaszolok. A tengeről szóló cikkek megkaptuk az elejét. A júliusi számokban Mihály Dénesről szóló cikk jönni fog. Ugyszintén a nyulörténet is. Szíves üdvözlét. — Józsa János, Odorhei. A küldött cikkesorozatból csak kétfő érkezett meg eddig. Szeretném tudni milyen terjedelmű lesz, mit fog felölelni, hány részre s milyen címekre van felosztva. Örülnék, ha a tervezetet megkapnám. Merre tölti majd a nyarat? Kellemes pihenést kívánunk a vakációban. — B. Rafael Annus, Teius. Nagyon sajnálham Annuskám, hogy Clujon nem találkozhattunk. No sebaj. Remélem, hogy adódik még rá alkalom. A csillagvirágok rövidesen jönni fognak. Szeretettel üdvözlöm. — Bodnár Irma, Oradea. Levélét már csak későn, itthon kaptam meg. Nem baj, majd össze megpróbálom valamit tenni. Amint időm lesz, levélben fogok válaszolni. Arra a kevés időre, amit körükben fölfőttem el, kellemesen gondolok vissza. A levélírásig is szeretettel üdvözlöm. — Dr. Diénes Jenő, Tg.-Săucesc. A három kis mese megérkezett. Az ilyen rövid, eleven, szemléltető írásdarabokat örömmel vesszük. Közlétsükre is hamarabb sor kerülhet. Bizsu és Jankó története tetszett a gyermekeknek. Ilyet és ehhez hasonlóit bizonyára kapunk még néhányat. Az őszi rajzkülfállítás feryét mi is jónak találjuk. Szíves üdvözlésünk. — Pollner Gabi, Satu-Mare. Sajnálham, hogy nem találjal benn a szerkesztőségben. A küldött előfizetést nyugtázni fogjuk. A nyári mesemondó délután műsorában reád is számíthatunk, Gabika. Jöjj majd be, ha lesz időd. — Rosinger Pál III. g. o. I. és Pistli II. el. o. I. Ginta. Képzelem, milyen nehezen vártátok az első Uj Cimborát, hát még mikor azt láttátok, hogy nini! levél is van az Uj Cimborá levelesládájában számotokra. Legelőször „Éjjel az őserdőben“ c. közleményt olvastátok el, mert már erről igen sokat hallottátok, aztán Tudóka Ferkót. A verseidet elolvastam. Kétszer is. Nono, meglátjuk, hogy hova fejlődsz ebben az irányban. Iród, hogy szép bélyeggyűjteményed van, s esere miatt szeretnél komoly bélyeggyűjtővel összekötetésbe lépni. Tudomásunk szerint a legkomolyabban a Labud fivérek foglal koznak bélyeggyűjtéssel. Címük: Alba-Iulia, Str. Viteazul 9. De különben időnkint közölni fogjuk a bélyeggyűjtők címeit. — Kóvér Olga és Iduska, Mihai Vi-

leazul. Az előfizetési díjat megkaptuk, így júliusig rendben van. Nos és most milyen örömhírt közölök veletek: Sigmond Ilonka néni meg kifizette júliustól egész december végéig. Köszönjétek majd meg nekí, hogy ilyen szeretettel gondolt rátok. — Lébi Gyurka és Pali, Satu-Mare. Uj kis cimboráink vagytok, de máris megszerettétek az Uj Cimborát. Különösen „Éjjel az őserdőben“ c. közleményt olvastátok nagy érdeklődéssel. No, ha ezt az írója olvasni fogja, örömeben még egy ilyen érdekes kalandos történetet ír majd nektek. A hiányzó számokért jöjjetek majd be.

— Néhma Vali IV. o. I. Satu-Mare. Először írtál Valika. Azért nem írtál, mert röstelted, hogy nem tudod megfejteni a rejtvényeket. De megtanultad kis barát-nőidtől és most már együtt fejtégetétek az Uj Cimborá rejtvényeit. A kis cimborákat szeretettel üdvözlöd. At is adom nektek. — Szóke István I. g. o. I. Odorhei. Nagy öröme volt, mikor olvastad a neved a nyertesek között, de még nagyobb volt az öröme, mikor a nyeremény is megérkezett. Nem is remélted, hogy az első megfejtés beküldése után nyerni fogsz. Így van ez kis cimborá. Van, aki liz megfejtést is beküld, míg egyszer nyer. Viszont van, aki az első megfejtés után is nyer. Kinek milyen a szerencséje. Éppen azért nem szabad elkedvetlenedni, ha mindjárt első, második alkalommal nem yeri valaki. Majd nyer ötödszörre, vagy nyer tízedszerre. Egyszer egész biztosan nyerni fog. — Taglicht Erzsike, Brasov. Először írtál a szerkesztő néneinek Erzsike. Csak az első levél megírása nehéz, aztán olyan könnyen megy már tovább. Éppen azért kell gyakrabban írnod, hogy az írásod javuljon. A rejtvényfejtők örömmel fogadnak maguk közé. — Löwy Lilike és Sárika, Satu-Mare. A rajzokat megkaptam — az országos rajzkülfállítás, amely ősszel Clujon lesz megtartva, részt vesznek majd a ti rajzaitok is. — Fila Sándor II. g. o. I. Sălmar. A 18-as szám megfejtése jó, ugyszintén az új rejtvények is jók. Közlésre is kerülnek majd. Hol töltitek a nyarat? A toborzásról meg ne feledkezzétek. —

Daloljatok kis cimborák.

AZ ERDŐBEN JÁRTAM . . .

Zenéjét szerezte: Dally Szabó G.
Szövegét írta: László Marcella.

Az erdőben jártam.
Gyöngyvirágot láttam.
Összeszedtem kötömbbe,
Koszoru lesz belőle
Pünkösd másodnapján.

FEJTÖRŐ

A 15. szám megfejtése: Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. panoráma, 8. al, 9. cukor, 10. pacsióta, 11. apuka, 12. I. B. 13. a teve, 15. és 16. V. N. L. 17. Lia, 18. ahol, 19. Yokahama. Függőleges: 1. papagály, 2. alap, 3. Ocskay, 4. Hantai ur, 6. motív, 7. Arabella, 14. feljelka, 16. S35.

16. szám megfejtése: 1. Katalin. 2. Pára. 3. Beethoven. Ki találja ki? 1. Vas Gereben családi neve Radákovics József. Ismert regényének címe: Nagy idők, nagy emberek. 2. Szent István fia. Imre herceg halála után Péter örökölte a trónt, aki Szent István nőlesterének volt a fia, 1038–1041-ig uralkodott. De zsarnoksága, kegyellenkedése miatt elűződtek. Utána Szent István sógorát, Aba Sámuelt választották meg királynak, 1041–1044-ig. De ő is érdemtelen volt a koronára. Utána másodszor is Péter lett, majd István király unokaöccse, az Oroszországban élő I. Endre 1046–1060-ig, aztán Endre öccse, I. Béla 1060–1063-ig, Béla után I. Endre fia, Salamon 1063–1074-ig. Salamon után pedig I. Béla legidősebb fia, I. Géza 1074–1077-ig. Így következtek Szent Lászlóig az Arpád-házi királyok. 3. Mihai Eminescu 1850-ben Botosaniban született. 4. A réz 1200 foknál olvad. 5. A legtöbb gyémántot Délafrikában találják.

17. szám megfejtése: Keresztrejtvény. Vízszintes 1. Cimborá. 6. ima, 7. csiga, 10. Miki, 11. ás, 12. orba, 13. só, 15. om, 16. nő, 17. áru. Függőleges: 1. Cirmos, 2. im, 3. mackó. 4. Oli, 5. Aba Samu, 8. siró, 9. Gábor, 14. ón.

Mi az? Gyepen jöttem, gyepen mentem, gyémánt gyűrűm elvesztettem. Hold meglátta, nap felvette, ejnye, ejnye, hova tette? (Harmal.)

Nekem is van, neked is van, a kis kórónak is van. (Arnyékl.)

Ki találja ki? Ha repülőgép Sathumarcól Clujig 1 óra 20 perc alatt teszi meg, visszafelé is ugyanannyi idő alatt teszi meg, mivel 80 perc is 1 óra és husz perc. — Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? mondta Szent István álmában, mikor az orgyilkos le akarta szurni. — A kis cimborák tavasztól őszig gyűjthetnek (ha ügyesek és nem lusták és van hol gyűjteni) bodzavirágot, szikfű virágot, hársfavirágot. — A román nép ősei a dákok voltak. — Arany János „Fülemüle” című versében fordul elő: Péter és Pál — tudjuk — nyárban, összeférnek a naptárban.

Megfejtést küldtek be: (15. szám.) Séra Piroška, Szőke István I. g. o. t., Weress Jenő és Bözsike László Bözsi, T. Csapó Margit, Fáy Árpádka, Olteanu Viktor IV. g. o. t., Weinberger Klári III. g. o. t. Imreh Sándor és Bandi, Bálint István. (16. sz.) László Bözsi, Taglicht Erzsike, Néhna Vali, Hulira Margit, Imreh Sándor és Bandi, Fáy Árpádka, Nagy Jóska, Szontágh Csöpi, Botos Ferke II. g. o. t. 17. sz.) Bálint István, br. Bánffy Gabriella és Katinka, László Bözsi, Szőke István I. g. o. t. Olteanu Viktor, Hejós Pista, Florescu Mimi, Hetes Jenő, Weress Zsófia.

Nyertek lelték: T. Csapó Margit, Sft. Gheorghe. Bálint István, Cernatu, Weinberger Klári, Taglicht Erzsike Brasov, Szontágh Csöpi Cluj, Hulira Margit Satu-Mare.

A 12-es szám megfejtői közül kimaradt Makó Tivadar Resija. A 13-as szám megfejtői közül kimaradt Séra Piroška, Brasov.

Gyermekszerető, komoly magyar tanító-nő, aki a román nyelvből tökéletesíteni szeretné magát, a nyári két hónap alatt erdélyi, vagy regáti román uri családoknál gyermekek mellé nevelőnek vagy anyahelyettesnek elmenne szerény fizetési igények mellett. Kellemes emberek közé vágyik, ahol otthon helyett otthont kapna. Erdélyi s regáti ismerőseinket kérjük, ha tudnak ilyen családokról, lev. lapon júl. 15-ig közölnék kiadónkunkkal.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 L. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ck. — Magyarországi előfizetőink kéretnek, hogy hátralékos díjaikat Ferenczy Pál gyógyszerész Hosszupályi, Bihar-megye címre juttassák el.

Főmunkatárs: TELEKY DEZSŐ.

Uj Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE